

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 16.12.2005
KOM(2005) 661 končno

2005/0254 (ACC)

Predlog

UREDBA SVETA

o navedbi države porekla za določene izdelke, uvožene iz tretjih držav

{SEC(2005) 1657}

(predložila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Potem ko so nekatere države članice ter nekateri sektorji ponovno pokazali interes za to vprašanje, je Komisija decembra 2003 odboru iz člena 133 Sveta predložila delovni dokument o možnem sistemu označevanja porekla blaga EU. Države članice in zadevni sektorji so izrazili vse večjo zaskrbljenost nad vedno pogostejšim pojavom zavajajočih in/ali goljufivih oznak porekla, s katerimi so bili označeni uvoženi izdelki. Zahtevali so pravila za obvezno označevanje porekla uvoza in/ali izdelkov EU.

Komisija je v prvi polovici leta 2004 začela s postopkom posvetovanja o tem vprašanju, ki je vključeval glavne zainteresirane strani – industrijo, sindikate, potrošnike in druge institucije –, izid teh posvetovanj pa je bil julija 2004 predmet razprave odbora iz člena 133. Ta je pozval Komisijo, da se še naprej posvetuje glede izvedljivosti sistema označevanja porekla blaga, ki bi se uporabljal za izbrane kategorije uvoza, in da prouči druge možnosti ter Svetu predloži svoje sklepne ugotovitve in priporočilo. Nadaljnja posvetovanja so potekala od septembra 2004 do aprila 2005.

Priloženi osnutek uredbe, ki upošteva izide zgoraj navedenega postopka posvetovanja, predlaga uvedbo obveznega sistema označevanja porekla uvoženega blaga različnih sektorjev, ki bi imeli koristi od te pobude (glej prilogo). To je možnost, ki v največji meri upošteva interese največjega deleža zainteresiranih strani (industrije, sindikatov in dela združenj potrošnikov), ter možnost, ki omejuje vse stroške in negativne učinke na zainteresirane strani (podjetja EU, ki so premestila svojo proizvodnjo, in trgovce) ter hkrati zagotavlja pozitiven vpliv na politične cilje te pobude.

Evropska skupnost nima trenutno nobene zakonodaje o uporabi označevanja porekla („izdelano v“) za industrijske izdelke. Tudi nedavno sprejeta direktiva za uskladitev notranjega nadzora nepoštenih poslovnih praks obravnava zavajajočo uporabo navajanja porekla blaga. Vendar ta direktiva ne opredeljuje pomena pojma „izdelano v“ niti ne omogoča, da bi carinski organi izvajali nadzor. Razlikujejo se tudi pravila o prostovoljni uporabi oznak porekla blaga, ki veljajo v nekaterih državah članicah.

Zaradi trenutnega stanja je ES glede na trgovinske partnerice, ki zahtevajo označevanje porekla za uvoz, v slabšem položaju. Tako proizvajalci ES izdelkov široke uporabe, čigar poreklo je občutljivo, nimajo koristi, povezanih s proizvodnjo v Evropski skupnosti, prav tako pa ne možnosti za učinkovitejšo zaščito lažnih ali zavajajočih navedb porekla blaga. ES zato nima možnosti, da potrošnike obvesti o poreklu nekaterih izdelkov, kar bi lahko bilo smiselno za izvrševanje zgoraj omenjene direktive. Namen tega osnutka uredbe je odpraviti te pomanjkljivosti.

Glavne trgovinske partnerice ES, kot so Kanada, Kitajska, Japonska in ZDA, so že uvedle označevanje porekla uvoženega blaga. Izvozniki ES morajo izpolniti te zahteve in označiti svoje izdelke. Ta predlog bo s sprejetjem ustrezne zakonodaje omogočil, da bo imela ES enak izhodiščni položaj kot trgovinske partnerice.

Pomanjkanje skupne opredelitve porekla za namene označevanja, pravil označevanja in skupnih pravil o nadzoru nima slabega vpliva le na potrošnike, ki so lahko zavedeni glede porekla svojega nakupa ali jim informacije o poreklu uvoženega blaga niso na voljo, ampak tudi na konkurenčnost industrije ES.

Označevanje porekla blaga bo tudi pomagalo pri zaščiti slovesa industrije Skupnosti, ki mu škodujejo netočne ali zavajajoče navedbe porekla blaga.

Označevanje porekla blaga bi potrošniku olajšalo izbiro in pripomoglo k zmanjšanju goljufivih navedb porekla blaga. Večja transparentnost in boljša obveščenost potrošnika o poreklu blaga bosta prispevali h krepitvi konkurenčnosti evropskih izdelkov, ki so trenutno tarča nelojalne konkurence na trgu, kar pa je tudi cilj lizbonske agende.

Uredba predlaga opredelitev države porekla, ki temelji na pravilih ES o nepreferencialnem poreklu, kakor se uporablja za druge carinske namene. Uporaba pravil ES o nepreferencialnem poreklu za označevanje porekla blaga je v skladu z obveznostmi ES, ki izhajajo iz Sporazuma STO o pravilih o poreklu blaga.

Da bi kolikor se da zmanjšali obremenitev novega sistema, Uredba omejuje zahteve in pogoje za označevanje izdelkov na najnižjo raven, potrebno za zagotovitev, da potrošnik oznako porekla hitro najde in jo razume, hkrati pa da sta otežena njena zamenjava ali ponarejanje. Kar zadeva jezikovne različice, omogoča Uredba možnost uporabe pojma „izdelano v“ ali drugih podobnih izrazov v katerem koli uradnem jeziku Evropske skupnosti, ki ga razume končni kupec.

Ker so lahko posebni načini določanja oznake porekla odvisni od vrste izdelka, daje Uredba Komisiji možnost nadaljnega urejanja tega vidika. Ta uredba tudi pooblašča Komisijo, da vključi ali izključi druge sektorje, glede na to, ali je v njihovem interesu, da se pridružijo sistemu označevanja porekla, ali pa je zanje to manj pomembno.

Predlog

UREDBA SVETA

o navedbi države porekla za določene izdelke, uvožene iz tretjih držav

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 133 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije¹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) To uredbo je treba uporabljati za uvožene industrijske izdelke, razen za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva iz člena 1 Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 z dne 17. decembra 1999 o skupnih tržnih ureditvah za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva² in razen za živila iz člena 2 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane.³
- (2) Zaradi pomanjkanja predpisov Skupnosti in razlik med veljavnimi sistemi v državah članicah glede navajanja porekla države za določene izdelke, pa številni izdelki določenih sektorjev, ki se uvozijo iz tretjih držav in porazdelijo po trgu Skupnosti, niso opremljeni z informacijami o državi porekla ali pa so te informacije zavajajoče.
- (3) Nekatere glavne trgovinske partnerice EU so na podlagi svojih izkušenj izpostavile gospodarski pomen, ki ga ima označevanje porekla blaga za izbiro potrošnika in trgovino, in sprejele zahteve za obvezno označevanje porekla blaga. Izvozniki v Skupnosti morajo te zahteve izpolnjevati in izdelke, ki jih želijo na te trge izvoziti, označiti s poreklom blaga.
- (4) Da bi Evropskim skupnostim zagotovili enake pogoje kot jih imajo njihove trgovinske partnerice, je treba uvesti enakovredno zakonodajo, ki bo prispevala tudi k preprečevanju označevanja nekaterega uvoženega blaga z napačnimi ali zavajajočimi navedbami porekla blaga.
- (5) V skladu z Direktivo 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu⁴ lahko potrošniki dodajo informaciji o geografskem poreklu blaga še informacijo o

¹ UL C [...], [...], str. [...].

² UL L 17, 21.1.2000, str. 22.

³ UL L 31, 1.2.2002, str. 1.

⁴ UL L 149, 11.6.2005, str. 22.

tržni vrednosti. V skladu z navedeno direktivo se, kadar potrošnik na podlagi napačne ali zavajajoče informacije o geografskem poreklu kupi izdelek, ki ga sicer ne bi kupil, to lahko šteje za nepošteno poslovno prakso. Ta direktiva ne določa, da so informacije o geografskem poreklu blaga obvezne, niti ne opredeli pojma porekla.

- (6) Z oblikovanjem skupne opredelitve pojma porekla za namene označevanja, pravil označevanja in skupnih pravil o kontrolah bi zagotovili enake pogoje, potrošnikom olajšali izbiro v zadevnih sektorjih in prispevali k preprečevanju pojavljanja oznak z zavajajočim poreklom blaga.
- (7) Z uvedbo oznake porekla lahko od zahtevnih standardov Skupnosti pridobi industrija Skupnosti, zlasti mala in srednja podjetja. Uvedba oznake porekla bo pripomogla tudi k ohranjanju dobrega ugleda industrije Skupnosti, saj mu napačne oznake porekla blaga škodujejo. Večja transparentnost in obveščanje potrošnikov o poreklu blaga bosta torej prispevala k uresničevanju ciljev lizbonske agende.
- (8) Člen IX Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT) 1994 predvideva, da lahko članice STO sprejmejo in izvajajo zakonodajo in predpise o označevanju porekla uvoženega blaga, zlasti da bi zaščitile potrošnike pred zavajajočimi oznakami ali zlorabo porekla blaga.
- (9) V okviru sporazumov med Evropsko skupnostjo in Bolgarijo, Romunijo, Turčijo in pogodbenicami Sporazuma EGP je treba izdelke s poreklom iz teh držav izvzeti iz področja uporabe te uredbe.
- (10) Nepreferencialna pravila o poreklu blaga Evropske skupnosti so določena v Uredbi Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti⁵ in njegovih izvedbenih določbah v skladu z Uredbo Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o carinskem zakoniku Skupnosti⁶. Pri določanju porekla uvoženega blaga za namene te uredbe se je priporočljivo opreti na ta pravila o poreklu blaga. Uporaba koncepta, ki ga trgovinski subjekti in uprave že dobro poznajo, naj bi olajšala njegovo uvedbo in izvajanje. Nepreferencialna pravila o poreklu blaga je treba uporabljati za namene nepreferencialne trgovinske politike. Treba se je izogniti podvajanju deklaracij in dokumentacije.
- (11) Da bi razbremenili industrijo, trgovino in upravo, bi morale biti označevanje porekla blaga obvezno za tiste sektorje, za katere je Komisija na podlagi posvetovanja ugotovila, da zanje obstaja dodana vrednost. Treba je predvideti enostavno prilagoditev uporabe te uredbe na področju sektorjev. Treba je opredeliti tudi izvzetje iz označevanja porekla blaga za določene izdelke zaradi tehničnih ali ekonomskih razlogov ali kadar za namene te uredbe označevanje porekla blaga ni potrebno. To velja zlasti za nekatere surovine ali zadevno blago, ki bi se zaradi označevanja porekla poškodovalo.

⁵ UL L 302, 19.10.1992, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

⁶ UL L 253, 11.10.1993, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 837/2005 (UL L 139, 2.6.2005, str. 1).

- (12) Poleg tega je treba predvideti izmenjavo podatkov o poreklu blaga, ki jih med kontrolami pridobijo ali preverijo pristojni organi, vključno z organi in osebami in organizacijami, ki so jih države članice pooblastile za izvajanje v skladu z Direktivo 2005/29/ES. Upoštevati je treba varstvo osebnih podatkov, zaščito trgovske in industrijske tajnosti ter poklicno in upravno zaupnost.
- (13) Ukrepe, potrebne za izvajanje te uredbe, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uveljavljanje izvedbenih pooblastil, dodeljenih Komisiji⁷.
- (14) V okviru omejitev, določenih v skladu z oprostitvijo carinskih dajatev, je iz uporabe te uredbe izvzeto blago v osebni prtljagi potnikov za osebno uporabo in blago, za katerega se predpostavlja, da ni del komercialnega prometa. Treba je predvideti, da se lahko tudi druge primere, ki jih zajema Uredba Sveta (EGS) št. 918/83 z dne 28. marca 1983 o sistemu oprostitve carin v Skupnosti, z izvedbenimi določbami izvzame iz področja uporabe te uredbe –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Ta uredba se uporabi za industrijske izdelke, razen za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva iz člena 1 Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 in za živila iz člena 2 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta.
2. Blago, navedeno v seznamu priloge k tej uredbi in uvoženo iz tretjih držav, razen blaga s poreklom iz območja Evropskih skupnosti, Bolgarije, Romunije in Turčije ter držav pogodbenic Sporazuma EGS, je treba obvezno opremiti z oznako o poreklu blaga.

Kadar blaga zaradi tehničnih ali komercialnih razlogov ni mogoče označiti s poreklom, se blago lahko izvzame iz označevanja.
3. Pojma „poreklo“ in „s poreklom iz“ se v skladu s členi 22 do 26 carinskega zakonika Skupnosti nanašata na nepreferencialno poreklo blaga.
4. Pojem „dajanje v promet“ pomeni, da je posamezni izdelek, namenjen končni uporabi, dan na trg Skupnosti za namene distribucije in/ali uporabe, proti plačilu ali brezplačno.
5. „Pristojni organ“ je kateri koli organ, ki sodeluje pri kontroli blaga ob času uvoza ali kadar se takšno blago daje na trg.
6. Ta uredba se ne uporablja za blago nekomercialne narave iz osebne prtljage potnikov v okviru omejitev, določenih v skladu z oprostitvijo carinskih dajatev in če ni fizičnih dokazov, da je blago del komercialnega prometa.

⁷ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

Kadar se za uvoženo blago lahko v skladu z Uredbo (EGS) št. 918/83⁸ odobri oprostitev uvoznih dajatev in ni fizičnih dokazov, da je blago del komercialnega prometa, se lahko to blago prav tako izvzame iz področja uporabe te uredbe.

Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 6(2) sprejme izvedbene ukrepe za določitev posebnih kategorij blaga, za katere se uporablja odstavek 6.

Člen 2

Za uvažanje ali dajanje blaga na trg pod pogoji iz te uredbe je treba blago opremiti z informacijami o poreklu blaga.

Člen 3

1. Blago se opremi z informacijami o državi porekla blaga. Kadar je blago pakirano, je treba embalažo posebej označiti z oznako o poreklu blaga.

Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 6(2) sprejme izvedbene ukrepe za določitev primerov, v katerih se s podatki o poreklu blaga označi samo blago namesto embalaža. Zlasti to velja za blago, ki je namenjeno končnemu potrošniku ali uporabniku blaga v običajni embalaži.

2. Poreklo blaga se navede z besedama „izdelano v“ skupaj z imenom države. Poreklo blaga se lahko navede v katerem koli uradnem jeziku Evropskih skupnosti, ki ga končni potrošnik v državi članici, v kateri se blago daje na trg, zlahka razume.
3. Označevanje porekla blaga je natisnjeno z jasno berljivim in neizbrisljivim tiskom, vidno med običajno uporabo, označeno ločeno od drugih informacij in predstavljeno na nezavajajoč način ali tako, da glede porekla blaga ne daje napačnega vtisa.
4. Ob uvozu mora biti blago opremljeno z oznako o poreklu blaga. Brez poseganja v ukrepe iz odstavka 3 člena 5 se oznaka ne sme odstraniti ali vanjo posegati, dokler blago ni prodano končnemu potrošniku ali uporabniku.

Člen 4

Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 6(2) sprejme izvedbene ukrepe, zlasti da:

- določi natančno obliko in načine označevanja porekla blaga;
- oblikuje seznam pogojev v vseh jezikih Skupnosti, da ima blago poreklo v državi, navedeni na oznaki;
- določi primere, v katerih seznam uporabljenih kratic nedvoumno navaja državo porekla in se lahko uporabi za namene te uredbe;

⁸ UL L 105, 23.4.1983, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

- določi primere, v katerih blago zaradi tehničnih ali ekonomskih razlogov ni mogoče ali ni treba označiti;
- določi druga pravila, ki so lahko potrebna, kadar se ugotovi, da blago ni v skladu s to uredbo;
- posodobi prilogo k tej uredbi, kadar se je spremenila ocena o tem, ali je za poseben sektor potrebna oznaka o poreklu blaga.

Člen 5

1. Blago ni v skladu s to uredbo, kadar:
 - ni označeno z oznako o poreklu blaga;
 - oznaka o poreklu blaga ni skladna s poreklom blaga;
 - je bila oznaka o poreklu blaga spremenjena ali odstranjena ali se je vanjo kakor koli posegalo, razen kadar je v skladu z odstavkom 3 tega člena potreben popravek.
2. Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 6(2) sprejme dodatne izvedbene ukrepe za predložitev deklaracij in dodatne dokumentacije, s katerimi se dokaže skladnost s sedanjo uredbo.
3. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve določb te uredbe, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotovitev njihovega izvajanja. Predvidene kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračalne. Države članice o teh določbah uradno obvestijo Komisijo najpozneje 9 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe in jo nemudoma uradno obvestijo o kakršnih koli poznejših spremembah, ki se nanašajo nanje.
4. Kadar blago ni v skladu s to uredbo, države članice nadalje sprejmejo potrebne ukrepe, da od imetnikov blaga ali katere koli druge osebe, odgovorne zanje, zahtevajo označevanje blaga v skladu s to uredbo in sicer svoje lastne stroške.
5. Kadar je za učinkovito izvajanje te uredbe potrebno, lahko pristojni organi izmenjajo podatke, ki so jih prejeli ob kontroli skladnosti s to uredbo, vključno z organi in drugimi osebami ali organizacijami, ki so jih države članice za to v skladu s členom 11 Direktive 2005/29/ES pooblastile.

Člen 6

1. Komisiji pomaga Odbor za označevanje blaga o poreklu (v nadaljevanju „Odbor“).
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES.
Obdobje, določeno v členu 5(6) Sklepa 1999/468/ES, je en mesec.
3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 7

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Členi 2, 3 in 5 se uporabljajo 12 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe. V skladu s postopkom iz člena 6(2) lahko Komisija podaljša obdobje, ki ga gospodarski subjekti potrebujejo za udejanjanje zahtev za označevanju porekla blaga iz izvedbenih določb in ne za manj kot šest mesecev.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, [...]

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

Izdelki, za katere se uporablja ta uredba, so označeni s pripadajočimi oznakami KN.

Oznaka KN	Poimenovanje
4104 41 / 4104 49 / 4105 30 / 4106 22 / 4106 32 / 4106 40 / 4106 92 / 4107 do 4114 / 4302 13 / ex4302 19 (35, 80)	Suhe kože in ustrojeno usnje
4008 21 / 4008 11 / 4005 99 / 4204 / 4302 30 (25, 31) 8308 10(00) / 8308 90(00) / 9401 90 / 9403 90	Podplati, pete, trakovi, deli, sintetični deli in drugo
4201 / 4202 / 4203 / 4204/ 4205 / 4206	Sedlarski in jermenarski izdelki, predmeti za potovanje, ročne torbe in podobni izdelki, izdelki iz živalskih črev (razen iz sviloprejkine niti)
4303 / 4304	Oblačila in oblačilni dodatki iz krzna ali umetnega krzna in proizvodi iz umetnega krzna
Poglavja 50 – 63	Tekstil in tekstilni izdelki
6401 / 6402 / 6403 / 6404 / 6405 / 6406	Obutev, gamaše in podobni izdelki
6907 / 6908 / 6911 / 6912 / 6913 / 691490100	Keramični izdelki
7013 21 11 / 7013 21 19 / 7013 21 91 / 7013 21 99 / 7013 31 10 / 7013 31 90 / 7013 91 10 / 7013 91 90	Stekleni izdelki, ki se uporabljajo za mizo, v kuhinji, za toaletne namene, v pisarnah, izdelki za notranjo dekoracijo in podobne namene (razen tistih iz tar. št. 7010 ali 7018), iz svinčevega kristalnega stekla.
7113/7114/7115/7116	Nakit in deli nakita, iz plemenitih kovin ali kovin, navaljanih s slojem plemenite kovine; zlatarski predmeti in njihovi deli ali predmeti iz srebra in njihovi deli, iz drugih plemenitih kovin ali kovin, navaljanih s slojem plemenite kovine; drugi predmeti iz plemenitih kovin ali iz kovin, navaljanih s slojem plemenite kovine; predmeti iz naravnih ali kultiviranih biserov, dragih ali poldragih kamnov (naravnih, sintetičnih ali rekonstruiranih)
Poglavje 94	Pohištvo, posteljnina, žimnice, blazine, svetilke in pribor zanje, osvetljeni znaki in podobno, montažne zgradbe
9603	metle, ščetke (vključno ščetke, ki so deli strojev, aparatov in vozil), ročne mehanične priprave za čiščenje podov, brez motorja; omela in pernata omela; pripravljeni šopi in snopi za izdelavo metel in ščetk; soboslikarski vložki in valji; brisalniki za pod okna (razen brisalnikov z valjem)